

No 3173

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

Υπόθεση **È È** κλπ. ΚΑΤΑ ΕΛΛΑΔΑΣ
(Προσφυγή υπ' αρ. 51446/07)

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στρασβούργο, 22 Απριλίου 2010

Η απόφαση αυτή θα γίνει οριστική υπό τους όρους που προβλέπονται από το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης. Μπορεί να επέλθουν μερικές αλλαγές ως προς τη μορφή.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
REPUBLIQUE HELLENIQUE, MINISTERE DES AFFAIRES ETRANGERES, SERVICE DE TRADUCTION
HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS, TRANSLATION SERVICE

No 3173

Στην υπόθεση **Έ Έ** και λοιποί κατά της Ελλάδας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Πρώτο Τμήμα), που συνεδρίασε σε Συμβούλιο που το αποτελούσαν οι κάτωθι :

Nina Vajic, Πρόεδρος,

Χρήστος Ροζάκης,

Khanlar Hajiyev,

Dean Spielmann,

Sverre Erik Jebens,

Giorgio Malinverni,

Γεώργιο Νικολάου, Δικαστές,

Και Soren Nielsen, *Γραμματέα Τμήματος*,

Αφού συσκέφθηκε σε Συμβούλιο στις 25 Μαρτίου 2010,

Εξέδωσε την παρούσα απόφαση, που υιοθετήθηκε την ίδια ημερομηνία:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση προέκυψε μετά από προσφυγή (αρ. 51446/07) που άσκησαν κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας ένδεκα υπήκοοι του Κράτους αυτού, των οποίων τα ονόματα αναφέρονται στο παράρτημα («οι προσφεύγοντες»), οι οποίοι προσέφυγαν στο Δικαστήριο στις 30 Οκτωβρίου 2007 με βάση το άρθρο 34 της Σύμβασης προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Οι προσφεύγοντες εκπροσωπούνται από τον κο Π.Μηλιαράκη, δικηγόρο Αθηνών. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους εκπροσώπους του οργάνου της, τον κο Γ. Κανελλόπουλο, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και τον κο Ι.Μπακόπουλο, Δικαστικό Αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και την κα Μ.Γερμάνη, Δικαστική Αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Στις 13 Μαρτίου 2009, η Πρόεδρος του Πρώτου Τμήματος αποφάσισε να κοινοποιήσει την αιτίαση σχετικά με την διάρκεια της διαδικασίας στην Κυβέρνηση. Σύμφωνα με το άρθρο 29 § 3 της Σύμβασης,

No 3173

αποφασίστηκε επίσης ότι το Συμβούλιο θα αποφαινόταν συγχρόνως επί του παραδεκτού και επί της ουσίας.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

4. Στις 29 Αυγούστου 2001 και 18 Σεπτεμβρίου 2002, δύο εμπορικές εταιρείες καταθέσανε έγκληση κατά των προσφευγόντων για υπεξαίρεση κεφαλαίων πολύ μεγάλης αξίας. Στις 2 Οκτωβρίου 2002, ο Εισαγγελέας αποφάσισε να ασκήσει ποινική δίωξη κατά των προσφευγόντων και άλλων προσώπων.

5. Το 2002 και 2003, με βάση δύο διατάξεις του Ανακριτή, άρθηκε το τραπεζικό απόρρητο που αφορούσε τους λογαριασμούς όλων των κατηγορουμένων. Επίσης, όλοι οι τραπεζικοί λογαριασμοί, μετοχές και ακίνητα που ανήκαν στους κατηγορουμένους δεσμεύτηκαν, μετά από αίτηση των δύο εγκαλουσών εταιρειών (διατάξεις υπ' αρ. 473/2002 και 277 και 281/2003).

6. Στις 6 Ιουνίου 2005, η δικογραφία υποβλήθηκε στο αρμόδιο Συμβούλιο, που με το βούλευμά του υπ' αρ. 2311/2005, απέρριψε μια αίτηση που κατέθεσαν ορισμένοι προσφεύγοντες σχετικά με την ανάκριση και προέβη σε ορισμένες ανακριτικές πράξεις.

7. Στις 7 Φεβρουαρίου 2006, η δικογραφία διαβιβάστηκε και πάλι στο αρμόδιο Συμβούλιο με αθωωτική εισήγηση του Εισαγγελέα. Με το υπ' αρ. 1814/2006 βούλευμα, το Συμβούλιο διέταξε συμπληρωματική ανάκριση.

8. Στις 29 Αυγούστου 2006, η δικογραφία διαβιβάστηκε σε έναν άλλο Εισαγγελέα και στις 19 Σεπτεμβρίου 2006 στον Ανακριτή. Στις 17 Αυγούστου 2007, η δικογραφία διαβιβάστηκε εκ νέου στον Εισαγγελέα και, στις 14 Ιανουαρίου 2008, κατατέθηκε ενώπιον του αρμοδίου Συμβουλίου με αθωωτική εισήγηση. Στις 12 Μαΐου 2008, το Συμβούλιο επέστρεψε την δικογραφία, εν αναμονή της αυτοπρόσωπης παράστασης των εκπροσώπων των εταιρειών που είχαν καταθέσει την έγκληση.

9. Στις 25 Ιουνίου 2008, ο Εισαγγελέας κάλεσε το αρμόδιο Συμβούλιο να απορρίψει την αίτηση αυτοπρόσωπης παράστασης. Με το βούλευμα υπ' αρ. 2270/2008 της 11^{ης} Αυγούστου 2008, το Συμβούλιο διέταξε εκ νέου συμπληρωματική ανάκριση. Στις 8 Σεπτεμβρίου 2008, η δικογραφία

No 3173

διαβιβάστηκε εκ νέου στον Ανακριτή. Από τον φάκελο προκύπτει ότι η υπόθεση συνεχίζει να εκκρεμεί στα δικαστήρια.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

I. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

10. Οι προσφεύγοντες παραπονούνται για την διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον των Ποινικών Δικαστηρίων. Επικαλούνται παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης, του οποίου το κρίσιμο μέρος έχει ως εξής :

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή (...) εντός λογικής προθεσμίας υπό Δικαστηρίου (...), το οποίον θα αποφασίση (...) επί του βασίμου πάσης εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσεως.»

A. Επί του παραδεκτού

11. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη υπό την έννοια του άρθρου 35 § 3 της Σύμβασης. Σημειώνει επίσης ότι δεν αντιτίθεται σε κανέναν άλλο λόγο απαραδέκτου. Θα πρέπει λοιπόν να κριθεί παραδεκτή.

B. Ως προς την ουσία

12. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι η διαδικασία άρχισε στις 2 Οκτωβρίου 2002, ημερομηνία κατά την οποία ο Εισαγγελέας αποφάσισε να ασκήσει ποινική δίωξη κατά των προσφευγόντων. Κατά την ημερομηνία που υιοθετήθηκε η παρούσα απόφαση, η διαδικασία βρίσκεται ακόμη στο στάδιο της ανάκρισης. Η διαδικασία διήρκεσε λοιπόν επτά έτη και (πέντε) μήνες περίπου.

13. Η Κυβέρνηση υπογραμμίζει ότι η διαδικασία βρίσκεται στο στάδιο της ανάκρισης και ότι οι προσφεύγοντες –οι οποίοι δεν είναι υπό προσωρινή κράτηση- δεν έχουν ακόμη παραπεμφθεί σε δίκη. Υποστηρίζει ότι η υπόθεση είναι πολύ σύνθετη και ότι όλες οι ανακριτικές πράξεις που διενεργήθηκαν ήταν απαραίτητες για την εξέταση της υπόθεσης, την σύσταση της δικογραφίας και την συγκέντρωση των αποδείξεων. Το μεγάλο μέγεθος του οικονομικού διακυβεύματος έκανε απαραίτητο τον έλεγχο της παρουσίας των προσώπων που εμπλέκονταν, εκ των οποίων και οι προσφεύγοντες. Για τον λόγο αυτό, η δικογραφία έπρεπε να διαβιβασθεί στον Εισαγγελέα σε κάθε πρόοδο της έρευνας και να υποβάλλεται στο

No 3173

αρμόδιο Συμβούλιο με την πρόταση του Εισαγγελέα, ώστε να οριστεί ημερομηνία για την συνέχεια της διαδικασίας.

14. Κατά τους προσφεύγοντες, η διάρκεια της διαδικασίας δεν μπορεί να δικαιολογηθεί, αφού κανένα στοιχείο της δικογραφίας δεν επιτρέπει να συναχθεί ότι διέπραξαν τα αδικήματα που τους καταλογίζονται.

15. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας της διαδικασίας εκτιμάται σύμφωνα με τις περιστάσεις της υπόθεσης και σύμφωνα με τα κριτήρια που έχει διαμορφώσει η Νομολογία του Δικαστηρίου, ιδιαίτερα την πολυπλοκότητα της υπόθεσης, την συμπεριφορά του προσφεύγοντα και των αρμοδίων αρχών (βλ. μεταξύ πολλών άλλων, *Pélissier και Sassi κατά Γαλλίας [GC]*, αρ. 25444/94, § 67, CEDH 1999-II).

16. Στις υποθέσεις *Σαραντίδου κατά Ελλάδας* (αρ. 2002/07, §§ 23-24, 2 Ιουλίου 2009) και *Vachev κατά Βουλγαρίας* (αρ. 42987/98, 8 Ιουλίου 2004, CEDH 2004-VIII), το Δικαστήριο θεώρησε ότι οι διάρκειες αντίστοιχα έξι ετών και πάνω από οκτώ μήνες καθώς και πέντε ετών και εννέα μηνών, για μόνο το στάδιο της ανάκρισης, ακόμα και σε υποθέσεις που παρουσιάζουν κάποια πολυπλοκότητα, δεν είναι σύμφωνες με την απαίτηση για ταχύτητα που προβλέπεται από το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης.

17. Ούτε η διάρκεια ανάκρισης όπως αυτή της παρούσας υπόθεσης μπορεί να θεωρηθεί ως εύλογη, αφού επιπλέον, στο υπ' αρ. 2270/2008 βούλευμα της 11^{ης} Αυγούστου 2008, το Συμβούλιο διέταξε εκ νέου συμπληρωματική ανάκριση σχετικά με τα αδικήματα για τα οποία κατηγορούνται οι προσφεύγοντες.

18. Συνεπώς υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης.

II. ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΝ

19. Οι προσφεύγοντες επικαλούνται επίσης παραβίαση των άρθρων 8, 17 της Σύμβασης και του άρθρου 1 του Πρωτοκόλλου υπ' αρ. 1.

20. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι οι προσφεύγοντες δεν προσκομίζουν καμμία διευκρίνιση όσον αφορά τις αιτιάσεις τους και δεν αντιλήφθηκε καμμία ένδειξη παραβίασης των ανωτέρω άρθρων. Προκύπτει ότι το τμήμα αυτό της προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμο, σύμφωνα με το άρθρο 35 §§3 και 4 της Σύμβασης.

No 3173

III. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

21. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση.»

22. Στο έγγραφο της προσφυγής, καθένας από τους προσφεύγοντες ζητούσε 10 000 000 ευρώ, χωρίς να γίνεται διάκριση ανάμεσα στην υλική και ηθική ζημία που υπέστησαν οι προσφεύγοντες. Στη συνέχεια, στις παρατηρήσεις τους επί της ουσίας, οι πρώτος και δεύτερος προσφεύγων ζητήσανε 535.085,55 και 717.239,44 ευρώ για την υλική ζημία που υπέστησαν εξαιτίας της διάρκειας της διαδικασίας. Δηλώνουν ότι η έχει πληγεί η οικογενειακή και επαγγελματική τους ζωή εξαιτίας της δέσμευσης μέρους της περιουσίας τους κατά την διάρκεια της ανάκρισης της εν λόγω υπόθεσης. Όσον αφορά τα έξοδα και τη δικαστική δαπάνη, οι προσφεύγοντες δεν ζητούν κανένα ποσό.

23. Η Κυβέρνηση θεωρεί ότι οι αξιώσεις των προσφευγόντων είναι υπερβολικές και αόριστες. Θεωρεί ότι μόνη η διαπίστωση της παραβίασης θα αποτελούσε επαρκή δίκαιη ικανοποίηση.

24. Όσον αφορά το αίτημα δίκαιης ικανοποίησης που διατυπώθηκε στο έγγραφο της προσφυγής, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι στην επιστολή που στάλθηκε στον Δικηγόρο των προσφευγόντων στις 17 Μαρτίου 2009, το Δικαστήριο του επισήμανε το άρθρο 60 του Κανονισμού του Δικαστηρίου που ορίζει ότι κάθε αίτημα για δίκαιη ικανοποίηση με βάση το άρθρο 41 της Σύμβασης πρέπει να αναφέρεται στις γραπτές παρατηρήσεις επί της ουσίας. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι οι προσφεύγοντες παρουσίασαν στις παρατηρήσεις τους αιτήματα τελείως διαφορετικά από αυτά που προβάλλανε αρχικά με το έγγραφο της προσφυγής τους. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Δικαστήριο δεν θα μπορούσε να λάβει υπόψη τους το αίτημα για δίκαιη ικανοποίηση που παρουσιάστηκε με το έγγραφο της προσφυγής (βλ. Κωνσταντινόπουλος ΑΕ και λοιποί κατά Ελλάδα, αρ. 58634/00, §35, 10 Ιουλίου 2003, *Interoliva ABEE* κατά Ελλάδα, αρ. 58642/00, § 35, 10 Ιουλίου 2003, *Λιτοσελίτης κατά Ελλάδα*, αρ. 62771/00, §34, 5 Φεβρουαρίου 2004).

No 3173

25. Όσον αφορά το αίτημα για δίκαιη ικανοποίηση που διατυπώθηκε στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν οι προσφεύγοντες σε απάντηση των παρατηρήσεων της Κυβέρνησης, το Δικαστήριο σημειώνει ότι η μόνη βάση στην οποία μπορεί να στηριχθεί, στην προκειμένη υπόθεση, η δίκαιη ικανοποίηση είναι η παραβίαση του δικαιώματος των ενδιαφερομένων να κριθεί η υπόθεσή τους σε «εύλογη προθεσμία». Υπό τις παρούσες συνθήκες, δεν βλέπει αιτιώδη σύνδεσμο ανάμεσα στην διαπιστωθείσα παραβίαση και μια οποιαδήποτε υλική ζημία την οποία υπέστησαν οι δύο πρώτοι προσφεύγοντες λόγω της υπερβολικής διάρκειας της σχετικής διαδικασίας. Θα πρέπει λοιπόν το αίτημα αυτό να απορριφθεί.

26. Τέλος το Δικαστήριο σημειώνει ότι οι προσφεύγοντες δεν παρουσιάζουν αίτημα πληρωμής των εξόδων και των δικαστικών δαπανών τους και ότι δεν εξειδικεύσανε κανένα αίτημα όσον αφορά την ηθική ζημία που εγείρανε με τις παρατηρήσεις τους της 14^{ης} Σεπτεμβρίου 2009. Επομένως, το Δικαστήριο θεωρεί ότι δεν συντρέχει λόγος να τους επιδικάσει ποσό για τον λόγο αυτό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Κηρύσσει* την προσφυγή παραδεκτή όσον αφορά την υπερβολική διάρκεια της σχετικής διαδικασίας και *απαράδεκτη* για τα υπόλοιπα
2. *Ορίζει* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης
3. *Απορρίπτει* το αίτημα δίκαιης ικανοποίησης.

Συντάχθηκε στη γαλλική γλώσσα, και στην συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 22 Απριλίου 2010, σύμφωνα με το άρθρο 77 §§ 2 και 3 του Κανονισμού.

Soren Nielsen
Γραμματέας
(υπογραφές)

Nina Vajic
Πρόεδρος

No 3173

Λίστα των προσφευγόντων

1. È Æ È È È
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο έγγραφο
Η μεταφράστρια

Μαρία Καραμπάτσα